

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

УДК 63.1.Д. Калініченко
ББК 930:929 Калініченко
Ж 74

*Рекомендовано Вченою радою історичного факультету
(Протокол № 5 від 15 червня 2007 р.)*

Рецензент: доктор істор. наук, професор В. І. Танцюра

ВОЛОДИМИР ВІКТОРОВИЧ КАЛІНІЧЕНКО –

ПРОФЕСОР ХАРКІВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА

БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Володимир Вікторович Калініченко – професор
Ж74 Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна: Біобібліограф. показчик. / Укл. Куделко С. М., вст. ст.: С. І. Посохов; бібліограф. редактор – Шевченко Ю. Г. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 44 с.

Біобібліографічний показчик містить основні факти життя і діяльності, а також наукові, науково-методичні і популярні праці доктора історичних наук, професора, завідувача кафедри історії України ХНУ імені В. Н. Каразіна Володимира Вікторовича Калініченка.

Видання може бути корисним історикам, краєзнавцям, усім, хто цікавиться історією України.

Показчик підготовлено до 60-річчя з дня народження В. В. Калініченка.

УДК 63.1.Д. Калініченко
ББК 930:929 Калініченко

© ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007
© Куделко С. М., 2007
© Дончик І. М., макет обкладинки, 2007

ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ ТА НАУКОВИЙ ДОРОБОК ПРОФЕСОРА В.В. КАЛІНІЧЕНКА

Заслужений працівник освіти України, дійсний член Української Академії історичних наук, професор, доктор історичних наук, завідувач кафедри історії України Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Калініченко Володимир Вікторович народився 5 вересня 1947 р.у містечку Степань Сарнівського району Рівненсь-кої області. Батьки його із селянських родин козацького походження Полтавської області. В 1941-1945 рр. на фронті, а після закінчення Другої світової війни були направлені на роботу в Західну Україну. Тоді тисячі українців-східняків опинилися в західних областях рес-публіки, де вони склали у повоєнні роки кістяк партійно-радянських, господарських та освітянських кадрів. Серед них були і батьки майбутнього професора.

У 1950 р. родина переїхала в сусіднє містечко Березно – районний центр Рівненської області, де серед мальовничої природи Волинського Полісся на берегах річки Случ і промайнули дитячі та шкільні роки В. В. Калініченка.

Березно – містечко з населенням у 1950-х роках менше 10 тис. жителів- суто українське. У 1942 р. нацисти знищили у Березно понад п'ять тисяч євреїв, тобто майже всіх, а поляки виїхали до Польщі в 1945-1946 рр. Залишилися місцеві українці, до яких у повоєнні роки долучилося кілька десятків сімей українців-східняків та росіян. Про колишніх мешканців містечка нагадували лише кам'яні католицький костел та іудейська синагога у центрі та

польське і єврейське кладовища на околиці. Втім, і ці пам'ятки минулої епохи разом з міськими брамами та залишками мурів XVII ст. були безглуздо знищені місцевими можновладцями в 60-х роках XX ст.

У Березно скрізь панувала українська мова. Тому підліток Володя Калініченко і не задумувався над цим, оскільки людина не думає, як вона дихає, поки цьому ніщо не заважає. Втім, кілька випадків змусило його над цим задуматися. Як згадував В. В. Калініченко, сусідка-східнячка з Донеччини якось хвалилася його матері: „Вот мы уезжаем на родину, там хоть дети будут учиться на русском языке”. Володя вперше подумав: „А чому це на російській мові краще вчитися?” Вчителька у березнівській середній школі № 1, де вчився Володя, з приводу від'їзду своєї колеги-росіянки заявила у шостому класі, де вчився В. Калініченко: „Слава Богу, що поїхала. Тепер вас хоч по-українському будуть вчити”. Школа була українська, але дехто з приїжджих вчителів-східняків нехтував мовним режимом школи і вперто вчив дітей російською мовою. За Польщі в цьому будинку була польська школа. Володя тоді цим не переймався, він однаково сприймав і українську, і російську мови, але заява вчительки змусила його задуматися: „А на якій мові краще вчитися? Чому за Польщі вчили польською мовою, а тепер дехто вважає, що краще російською?”

Шкільні роки закінчувалися. Постало питання: чим займатися далі? Яку професію вибрати? Батьки були людьми прагматичного складу. Хоч вони і бачили, що Володя тягнеться до гуманітарних предметів – історії, літератури, мови, але були впевнені, що хлопчику треба

здобувати якусь практичну професію, бо історія чи література в їхньому розумінні – то забава. Та й шкільні приятелі теж збиралися здобувати суто чоловічі професії. Один із них і розповів Володі Калініченку про залізничне училище в Здолбунові – великому залізничному вузлі на півдні Рівненської області. Туди і поїхав влітку 1963 р. Володя Калініченко, поступив і протягом 1963-1965 рр. здобув професію помічника машиніста електровоза.

Після училища В. Калініченко був направлений на роботу в залізничне депо Львів-Захід. Велике місто з його бібліотеками, музеями, театрами захопило юнака. Дуже швидко він зрозумів, що потрібно далі вчитися. При залізничному депо була середня школа робітничої молоді, яку в 1966 р. й закінчив помічник машиніста В. Калініченко. А далі він вирішив вчитися за покликом душі, а не з практичної потреби і влітку 1966 р. поступив на вечірнє відділення історичного факультету Львівського державного університету ім. Івана Франка. Прекрасні викладачі, нові знайомства, аура історичної науки, наукова бібліотека, повна-повнісінька різноманітної історичної літератури захопили юнака. Особливо запам'яталися йому лекції професорів Ю. М. Гросмана (читав історію Стародавнього Сходу) і Я. П. Кися (читав I період історії України до 1648 р.). Втім, як потім виявив В. Калініченко, і з цим з ним згоден його колега Ю. О. Голубкін, який теж у 60-х роках XX ст. вчився у Львівському університеті, рівень викладання у цьому навчальному закладі виявився нижчим, ніж у Харківському університеті. Але одна особливість Львівського університету впала в око В. Калініченку і йому дуже сподобалась – всі предмети на тамтешньому історичному факультеті викладалися тіль-

ки українською мовою. На той час (середину 60-х років XX ст.) юнак з маленького західноукраїнського містечка вже зрозумів: з громадським статусом його рідної української мови за межами його рідного Березного не все гаразд. Він неодноразово помічав, як недолугі міщани та чиновники у Здолбунові та Львові відверто зневажали або й кепкували з української мови, вважали її недостойною освіченої людини, неприйнятною до вжитку в місті, а багато з його знайомих та приятелів соромилися розмовляти українською з незнайомими людьми або дівчатами на танцях, у громадських місцях. В. Калініченко почав голосно висловлювати осуд таким діям і невдовзі за це поплатився. Йому пришили відповідний ідеологічний ярлик і змусили в 1967 р. залишити Львівський університет. Відтак, в 1967-1969 рр. В. В. Калініченко прослужив у лавах Радянської Армії. Втім, його фах помічника машиніста став у пригоді – він служив машиністом у залізничних військах на півдні України та у Молдавії. Часу вільного було багато, і він його використав для вдосконалення англійської мови (по самовчителю). Навчання у Львівському університеті виявило сер-йозні прогалини В. Калініченка у цьому предметі.

Після військової служби В. Калініченко не повернувся до Львову, розуміючи, що там йому шляху в науку не буде. За порадою батьків він весною 1970 р. поїхав у Харків. Це не випадково. У вересні 1941 р. саме з Харкова на фронт пішов його батько, і у нього збереглися теплі спогади про це місто, тут жили родичі і на перших порах було, де спинитися, поки йшов пошук роботи. Влаштуватися помічником машиніста в Харкові не вдалося (не було міської прописки),

тому В. Калініченко пішов працювати на будівництво монтажником, там давали прописку і житло-гуртожиток.

Одночасно, в 1970-1971 рр. В. Калініченко вчився на вечірньому підготовчому відділенні Харківського державного університету. Саме в 1969 р. за вказівкою тодішнього партійно-радянського керівництва країни при кількох вищих навчальних закладах були відкриті такі відділення для робітничо-селянської молоді, яка в силу певних причин не змогла після середньої школи поступити до вузу, мала великий часовий розрив після школи і не могла на вступних іспитах витримати конкурс в змаганні із випускниками середньої школи. В. В. Калініченку поталанило, що на підготовчому відділенні він зустрів доброзичливих і людяних, не байдужих до своєї педагогічної роботи викладачів – Є. П. Мартем'янову (Користіну), І. Ф. Кобцеву (Приходько), В. М. Духопельникова. Отож, після підготовчого відділення, 1 вересня 1971 р. В. В. Калініченко став студентом денного відділення історичного факультету Харківського державного університету, який він і закінчив з відзнакою у червні 1976 р.

Навчання повністю захопило юнака. Як згадує В. В. Калініченко особливо запам'яталися йому лекції професора Б. А. Шрамка (історія первісного суспільства), доцента О. Ф. Руденко (історія СРСР (фактично, Росії) епохи феодалізму), професора С. М. Королівського (історія СРСР (фактично, Росії) початку ХХ ст.), професора П. І. Гарчева (історія України), викладача латинської мови доцента М. В. Лапіної, доцента Л. П. Калущкої (історія середніх віків), доцента Г. М. Садовського (діалектичний матеріалізм), доцента Ю. Ф. Яшинова (історія філософії). Цим викладачам було притаманне

і глибоке знання свого предмету, і блискучий виклад, і вміння виділити головне, націлити увагу студентів на нову літературу і джерела. Відчувалося, що вони захоплені своєю роботою, з нестандартним мисленням люди. Лекції професорів С. І. Сидельникова, О. О. Кучера, В. М. Довгопола, К. К. Шияна, В. І. Кадєєва відрізнялися своєю науковістю, глибоким знанням предмету, але все ж були більш академічні, сухі у викладі матеріалу.

На першому курсі на В. Калініченка звернула увагу доцент О. Ф. Руденко, яка познайомила його з професором кафедри історії СРСР А. Г. Слюсарським. Той запропонував В. В. Калініченку зайнятися аграрною проблематикою СРСР (фактично, Росії), але оскільки студента приваблювала історія України, то за сприяння професора В. І. Кадєєва, він познайомився у 1972 р. із завідувачем кафедри історії України І. К. Рибалкою і став спеціалізуватися з аграрної історії України. Під керівництвом професора І. К. Рибалки В. Калініченко захистив у 1976 р. диплому роботу „Аграрні перетворення в Харківській губернії наприкінці 1918 – в першій половині 1919 р.”, а в 1981 р. – кандидатську дисертацію „Аграрні перетворення на Лівобережній Україні (наприкінці 1919 – 1923 рр.)”.

В. В. Калініченку поталанило, що на його життєвому шляху зустрівся відомий український радянський історик І. К. Рибалка. Він привчив молодого вченого до вдумливої праці з джерелами, шанобливого ставлення до попередників, оскільки вони жили і творили за певних історичних обставин, особливо у жорстких умовах радянської системи. І. К. Рибалка, без сумніву, був українським патріотом, який протягом всього життя, у дуже складних умовах радянської

дійсності, зберіг і мову, і душу, і світогляд свідомого українця. Українофільські симпатії студент В. Калініченко помітив і в професорів історичного факультету А. Г. Слюсарського, С. М. Королівського, доцента В. Є. Тичини. В умовах жорсткої радянської дійсності Харкова 70-х років XX ст. це було небезпечно зайвий раз підкреслювати, але українська душа в них жила і нагадувала про себе, що надзвичайно подобалося в них студенту В. Калініченку.

І. К. Рибалка, будучи завідувачем кафедри історії України, наполіг, щоб В. В. Калініченка 1 вересня 1980 р. прийняли викладачем кафедри історії України Харківського державного університету, хоч при цьому йому довелося долати опір деяких недоброзичливців. Втім, тодішній декан історичного факультету професор В. І. Кадеєв, від якого теж багато залежало, підтримав І. К. Рибалку. Протягом 1981-2007 рр. В. В. Калініченко послідовно обіймав посади викладача, старшого викладача, доцента, завідувача кафедри історії України. У листопаді 1994 р. він успішно захистив докторську дисертацію „Селянське господарство України в період непу”, а в червні 1999 р. отримав вчене звання професора по кафедрі історії України.

У 1997 р. В. В. Калініченко був нагороджений знаком „Відмінник освіти України”, у 1997-1999 рр. двічі нагороджувався Почесними Грамотами Міністерства освіти і науки України за багаторічну сумлінну працю, особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів, плідну науково-педагогічну діяльність, за особистий внесок в розвиток історичної науки в Україні.

У 1999 р. В. В. Калініченко був обраний дійсним членом (академіком) Української Академії історичних наук.

З нагоди десятиріччя незалежності України в 2001 р. Указом Президента України В. В. Калініченку було присвоєно почесне звання „Заслужений працівник освіти України”. У травні 2005 р. В. В. Калініченко був нагороджений Грамотою Верховної Ради України „За заслуги перед українським народом”, яку йому в урочистій атмосфері вручили у приміщенні українського парламенту.

Звичайно, всі ці нагороди і почесні звання зовсім не випадково дісталися В. В. Калініченку. Нині він знаний в наукових колах України історик-аграрник. Його дослідження індивідуального (одноосібного) селянського господарства України в період непу, земельної громади, селянської общини добре відомі спеціалістам, широко цитуються у відповідних дослідженнях та історіографічних працях. Саме тому В. В. Калініченку і доручили написати відповідний розділ в академічному виданні „Історії українського селянства” (Київ: наукова думка, 2005. – Т. 1-2) і запросили стати членом авторського колективу „Енциклопедії історії України” та написати відповідні статті до цього дуже важливого і необхідного видання Інституту історії України НАН України (2003-2007 рр.).

У своїх працях з аграрної проблематики В. В. Калініченко проводить наскрізну думку, що індивідуальне селянське (фермерське) господарство далеко не вичерпало себе, у XX ст. та й у наш час, як то вважає багато хто з аграрників, що це господарство, у певних умовах, ефективніше за велике господарство, що базується виключно на найманій праці. В. В. Калініченко, проаналізувавши

численні факти, опрацювавши широкий статистичний та архівний матеріал, доводить, що селянське господарство, відщеплюючи від себе певні галузі або трудові операції і кооперуючи їх, перетворюється на цілком добро-вільних, економічно раціональних і вигідних для себе умовах на ко-оператив вертикального типу, де зберігається селянське господарство як самостійна виробнича одиниця, не втрачається відчуття господаря (як то сталося в колгоспах) і, в той же час, використовуються переваги великого господарського об'єднання. Ця ідея особливо актуальна в наш час, коли колгоспно-радгоспна система знищена і в аграрний сектор прийшли великі приватні підприємці, а селянство, і так понівечене радянською системою, може остаточно зникнути. В. В. Калініченко нагадує, що селянство завжди було фізичною основою української нації. Саме воно зберегло мову, традиції, менталітет нашого народу. Тому обов'язково потрібно зберегти українське селянство. А це неможливо виконати без збереження трудового селянського (фермерського) господарства. Соціальне значення цього завдання цілком очевидне. І з цієї точки зору праці В. В. Калініченка дуже актуальні і необхідні.

Наприкінці 1990-х років І. К. Рибалка запропонував В. В. Калініченку взяти участь у написанні нового видання підручника з історії України для студентів історичних факультетів вузів республіки. Попереднє видання підручника, здійснене наприкінці 1970-х – на початку 1980-х років, застаріло. Після 1991 р. у вітчизняній історичній науці виникла серйозна методологічна криза, яку особливо гостро відчували студенти-історики. Їм явно

бракувало сучасного підручника з історії України. Потрібно було створити підручник, який би відповідав сучасному рівню розвитку історичної науки і, в той же час, виховував би у студентів почуття українського патріотизму, національної гідності, любові до України. Це була нелегка робота. Вона ускладнилася тим, що професор І. К. Рибалка в останні роки свого життя серйозно хворів, а наприкінці 2001 р. він відійшов у вічність, і левову частку роботи по написанню заключної (третьої) частини підручника, яка охоплювала найскладніші (радянський та пострадянський) періоди історії України довелося виконати його учню – В. В. Калініченку. З цієї роботою він успішно впорався. У 2004 р. він закінчив працю і надрукував підручник. Книга дістала схвальну оцінку громадськості, зокрема студентів-істориків, викладачів історії України, вчителів середньої школи, і вміть розійшлася. Наклад видання був мізерний (всього 500 примірників) і, звичайно, далеко не задовольнив потреби всіх бажаючих придбати підручник. В. В. Калініченку поступили пропозиції від кількох видавництв у Харкові та Києві зробити друге видання цього підручника. Справа загальмувалася тим, що І. К. Рибалка вмер, а В. В. Калініченко одноособово не може вносити необхідні зміни у текст підручника.

У цих умовах В. В. Калініченко згодився на пропозицію редакції „Селянської газети” надрукувати на її шпальтах серію популярних статей з історії України від найдавніших часів до сьогодення. Вони були викладені у вигляді діалогу „Вікно в історію” з журналістом цієї газети М. Я. Мельником. Протягом двох років В. В. Калініченко надрукував понад п'ятдесят статей з найактуальніших і злободенних

питань української історії, що склали популярну версію історії України. Про необхідність цих публікацій свідчать численні листи читачів до редакції „Селянської газети” різних політичних поглядів. Видно, публікації зачепили людей за живе і прислужилися пропаганді національної української ідеї серед широкого загалу на Слобожанщині.

Поряд з науковою та науково-популярною, пропагандистсько-роз’яснювальною роботою в пресі, на радіо і телебаченні В. В. Калініченко не забував про підготовку науково-педагогічних кадрів. Протягом 1995-2007 рр. під його керівництвом було підготовлено 15 кандидатських і 3 докторських дисертацій. У 1995-1999 рр. В. В. Калініченко був членом експертної ради ВАК України з історичних наук, а з 1999 р. (після І. К. Рибалки) очолює спеціалізовану вчену раду в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна з захисту докторських дисертацій з історичних наук. У цій раді в 1999-2007 рр. захистилося кілька десятків дисертацій пошукувачів з усіх куточків України – від Ужгорода до Луганська.

Кафедра історії України історичного факультету Харківського університету, яку з 1994 р. очолює В. В. Калініченко, є однією з провідних кафедр цього профілю в Україні. Під його керівництвом аспіранти та докторанти кафедри здійснюють широкий спектр досліджень з історії України. Паралельно, з 1 вересня 2002 р. професор В. В. Калініченко очолює кафедру історії України та музеєзнавства Харківської державної академії культури, де при його активному сприянні захистилося 2 докторські і кілька кандидатських дисертацій.

Його внесок у справу підготовки наукових та педагогічних кадрів Слобожанщини, Наддніпрянської України та й всієї України в цілому є, без перебільшення, значним і вагомим.

Декан історичного факультету,
доктор історичних наук,
професор

Посохов С.І.

ОСНОВНІ ВІХИ ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТІ ПРОФЕСОРА В. В. КАЛІНІЧЕНКА

- 1947 р., 5 вересня – народився у містечку Степань Сарнівського району Рівненської області.
- Вересень 1950 р. – серпень 1963 р. – провів дитячі та шкільні (з 1954 р.) роки в містечку Березно Березнівського району Рівненської області.
- Вересень 1963 р. – серпень 1965 р. – навчання в професійно-технічному училищі залізничників у місті Здолбунові Рівненської області.
- Вересень 1965 р. – червень 1967 р. – праця помічником машиніста електровозу в локомотивному депо Львів-Захід, потім в депо станції Здолбунів Львівської залізниці. Одночасно навчання у вечірній школі робітничої молоді при депо Львів-Захід, а після закінчення школи – на вечірньому відділенні

історичного факультету Львівського державного університету ім. Івана Франка.

- Листопад 1967 р. – грудень 1969 р. – служба в Радянській Армії.
- Квітень 1970 р. – серпень 1971 р. – праця монтажником на новобудовах Харкова (УНР-427 тресту Харківжитлобуд-3) і одночасно (жовтень 1970 р. – липень 1971 р.) слухач вечірнього підготовчого відділення Харківського державного університету.
- Вересень 1971 р. – червень 1976 р. – студент денного відділення історичного факультету Харківського державного університету.
- Листопад 1973 р. – одружився, січень 1975 р. – народився син Вячеслав.
- Вересень 1976 р. – серпень 1980 р. – вчитель історії у середніх школах №№ 139 і 134 м. Харкова і одночасно аспірант-заочник кафедри історії України Харківського державного університету.
- Вересень 1980 р. – вересень 1982 р. – викладач кафедри історії України Харківського державного університету.
- Червень 1981 р. – захист дисертації на ступінь кандидата історичних наук.
- Жовтень 1982 р. – жовтень 1987 р. – старший викладач кафедри історії України Харківського державного університету.
- Червень 1983 р.- народилася дочка Ганна.
- Листопад 1987 р. – листопад 1994 р. – доцент кафедри історії України Харківського державного університету.
- Листопад 1994 р. – захист дисертації на ступінь доктора історичних наук.

- Грудень 1994 р. – обраний на посаду завідувача кафедри історії України Харківського державного університету, де працює і понині.
- Листопад 1995 р. – червень 1999 р. – член експертної ради ВАК України.
- Березень 1999 р. – обраний дійсним членом академіком Української Академії історичних наук.
- Липень 1999 р. – призначений головою спеціалізованої вченої ради по захисту докторських та кандидатських дисертацій з історичних наук в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна, де працює і понині.
- Травень 2001 р. – присвоєне почесне звання „Заслужений працівник освіти України”.
- Травень 2005 р. – „За заслуги перед українським народом” нагороджений Грамотою Верховної Ради України.

ПРАЦІ В. В. КАЛІНІЧЕНКА

1979

1. Облік, конфіскація і розподіл поміщицьких земель на Лівобережній Україні в 1920 р. // Вісн. Харк. ун-ту. – 1979. – № 182. – С. 25-32.
2. Распределение помещичьих и излишков кулацких земель на Левобережной Украине в 1920 г. // Вопр. истории СССР. – Х., 1979. – Вып. 24. – С. 50-57.

1980

3. Відчуження надлишків землі в куркульських господарствах Лівобережної України (1920-1923 рр.) // Вісн. Харк. ун-ту. – 1980. – № 201. – С. 38-44.
4. Перераспределение земельного фонда на Левобережной Украине в 1920-1923 гг. // Вопр. истории СССР. – Х., 1980. – Вып. 25. – С. 25-32.

1981

5. Аграрные преобразования на Левобережной Украине (конец 1919-1923 гг.): Автореф. дис. ... канд. ист. наук. – Х., 1981. – 24 с.
6. Аграрные преобразования на Левобережной Украине (конец 1919-1923 гг.): Дис. ... канд. ист. наук. – Х., 1981. – 338 с.

1982

7. Влияние революционных аграрных преобразований на формы крестьянского землепользования Левобережной Украины (1917-1923 гг.) // Вест. Харьк. ун-та. – 1982. – № 225. – С. 60-68.

1983

8. Результаты перераспределения земельного фонда левобережных губерний Украины в ходе революционных аграрных преобразований (1917-1923 гг.) // Вопр. истории СССР. – 1983. – Вып. 28. – С. 33-40.

1984

9. Крестьянская поземельная община на Украине в доколхозный период // Вест. Харьк. ун-та. – 1984. – № 266. – С. 3-12.

1985

10. Формы крестьянского землепользования на Украине в доколхозный период (1917-1929) // Вопр. истории СССР. – Х., 1985. – Вып. 30. – С. 70-79.

1986

11. Крестьянское хозяйство Украины накануне перехода Советской страны к нэпу // Вестн. Харьк. ун-та. – 1986. – № 296. – С. 26-34.

1987

12. Доколхозное крестьянское хозяйство Украины в советской историографии // Вестн. Харьк. ун-та. – 1987. – № 302. – С. 78-86.

1989

13. Демографическая характеристика крестьянства УССР 20-х гг. // Вестн. Харьк. ун-та. – 1989. – № 343. – С. 10-17.
14. Крестьянская семья на Украине в 20-е годы // Вопр. истории СССР. – Х., 1989. – Вып. 34. – С. 34-41.

1990

15. Результаты перераспределения земельного фонда УССР (1917-1929) // Вопр. истории СССР. – Х., 1990. – Вып. 35. – С. 19-25.

1991

16. Селянське господарство України в доколгоспний період (1921-1929). – Х.: Основа, 1991. – 132 с.
17. Системи землеробства в індивідуальному селянському господарстві УРСР (1917-1929 рр.) // Питання історії СРСР. – Х., 1991. – Вип. 36. – С. 3-10.

1992

18. Бюджет індивідуального селянського господарства України в 20-х роках // Вісн. Харьк. ун-ту. – 1992. – № 363. – С. 10-20.
19. Індивідуальне селянське господарство України в період непу (1921-1929) // История и археология Слободской Украины: Тез. докл. и сообщ. Всеукр. конф., посвящ. 90-летию XII Археологического съезда. – Х., 1992. – С. 32-33.
20. Сільськогосподарський реманент в індивідуальному селянському господарстві УРСР (1917-1929) // Вісн. Харьк. ун-ту. – 1992. – № 362. – С. 10-16.
21. Трудовий баланс селянського господарства України в 20-і роки // Укр. іст. зб. – Х., 1992. – Вип. 37. – С. 50-57.

1993

22. Київська Русь: держава і народність // Тез. матеріалів науч.-теорет. конф. на тему: «Вооруженная защита Украины в период образования, становления и развития ее независимости и государственности», 7-8 апр. 1993 г. – Х., 1993. – С. 1-2.

1994

23. Селянське господарство України в період непу: Автореф. дис. ... д-ра іст. наук. – Х., 1994. – 48 с.
24. Селянське господарство України в період непу: Дис. ... д-ра іст. наук. – Х., 1994. – 604 с.
25. Згортання непу в сільському господарстві України // Вісн. Харьк. ун-ту. – Х., 1994. – № 385. – С. 112-120.
26. Тоталітарна система і сільське господарство України в роки непу // Тоталитаризм и антитоталитарные движения в Болгарии, СССР и других странах Восточной Европы (20-80 годы XX века): Материалы междунар. науч. конф., г. Харьков, 21-23 сент. 1993 г. – Х., 1994. – Т. 1. – С. 193-207.

1995

27. Аграрна історія України доколгоспного періоду (1917-1929 рр.): Досягнення, уроки, перспективи // Історична наука на порозі ХХІ століття: підсумки та перспективи: Матеріали Всеукр. наук. конф., м. Харків, 15-17 листоп. 1995 р. – Х., 1995. – С. 213-218.
28. Еволюція поглядів Б. Хмельницького на українську (козацьку) державність // Визвольна боротьба українського народу під керівництвом Богдана Хмельницького за українську державність: Матеріали наук. конф., 25-27 жовт. 1995 р. – Х., 1995. – С. 12.

29. Українське селянство 1941-1945 рр. у вітчизняній історіографії: підсумки і перспективи // Україна в роки Великої Вітчизняної війни: Матеріали і тези обл. наук. конф., м. Харків, квіт. 1995 р. – Х., 1995. – С. 12-14.

1996

30. Кооперативна діяльність земельної громади в українському доколгоспному селі 20-х років // Третій міжнар. конгрес українців, м. Харків, 26-29 серп. 1996 р. Секція „Історія”. – Х., 1996. – С. 97-101.

1997

31. Історія України: Навч. програма нормат. дисципліни для вищих закл. освіти. / В. А. Смолій, Я. С. Калакура, ... В. В. Калініченко та ін. – К.: Генеза, 1997. – 48 с.
32. Селянське господарство України в період непу: Іст.-екон. дослідження. – Х.: Основа, 1997. – 400 с.
33. Бюджетні обстеження 20-х років як джерело до вивчення матеріального становища міського населення України / В. В. Калініченко, П. В. Ямпольць // Вісн. Харк. ун-ту. – Х., 1997. – № 396. – С. 139-145.
34. Всеукраїнський симпозіум з проблем аграрної історії, м. Умань, 10-12 жовт. 1996 р. // Укр. іст. журн. – К., 1997. – № 1. – С. 148-149.
35. За петроградським сценарієм: [З приводу чергової річниці так званого Першого Всеукр. з'їзду Рад у Харкові] // Слобід. край. – 1997. – 25 груд.

36. Організація та діяльність земельної громади в українському доколгоспному селі (1922-1930 рр.) // Вісн. Харк. ун-ту. – 1997. – № 396. – С. 124-138.

1998

37. За віру, за народ, за Україну: [Про нац.-визвол. рух] // Слобід. край. – 1998. – 18 черв.
38. Земельна громада в Україні (1922-1930 роки) // Проблеми історії України: Факти, судження, пошуки. – К., 1998. – Вип. 4. – С. 93-120.
39. Зі „Слова” князя Ігоря не викинеш: [Про похід князя Ігоря в 1185 р.] // Слобід. край. – 1998. – 26 листоп.
40. Чорні жнива 33-го // Слобід. край. – 1998. – 29 жовт.

1999

41. История: Учеб. пособие для абитуриентов и школьников. Ч. 1. История Украины / С. И. Посохов, В. В. Калиниченко, В. В. Лантух и др. – Х.: [ХГУ], 1999. – 172 с.
42. Століття поступу: Нариси з історії цукрового комбінату ім. Леніна [в смт Чапаєве Кегичівського району Харківської області] / В. В. Калініченко, В. В. Олянич, Є. П. Пугач. – Х.: Глобус, 1999. – 144 с.
43. Короткий нарис життєвого та творчого шляху І. К. Рибалки // Іван Климентійович Рибалка – професор Харківського університету: Біобібліогр. покажч. – Х., 1999. – С. 3-7.

2000

44. 500 впливових особистостей / А. І. Епштейн, В. В. Калініченко, В. В. Лантух та ін. – Х.: Майдан, 2000. – 486 с. – (Україна на межі тисячоліть).
45. Історіографія голодомору 1932-1933 років в Україні / В. В. Калініченко, Є. Ю. Яценко // Голод-геноцид 1933 року в Україні: Іст.-політол. аналіз соц.-демогр. та морально-психол. наслідків: Міжнар. наук.-теорет. конф., м. Київ, 28 листоп. 1998 р.: Матеріали. – К.; Нью-Йорк, 2000. – С. 15-26.

2001

46. Політична історія України: [Навч. посіб. для студентів вищих навч. закл.] / Є. О. Бондарев, В. П. Горбатенко, ... В. В. Калініченко та ін. – К.: Академія, 2001. – 488 с.
47. Гомоніла Україна: [Про Визвольну війну укр. народу під проводом Б. Хмельницького] // Селян. газ. – 2001. – 29 черв.
48. Задунайська Січ // Селян. газ. – 2001. – 21 груд.
49. Де поділася доля-воля: [Про невдачу спробу І. Мазепи вирватися з-під моск. гніту] // Селян. газ. – 2001. – 12 жовт.
50. Звідки взялися козаки ? // Селян. газ. – 2001. – 11 трав.
51. Звідки взялися уніати ? // Селян. газ. – 2001. – 8 черв.
52. Звідки ми взялися: [Про походження укр. народу] // Селян. газ. – 2001. – 2, 9, 16 лют.
53. Зрадник чи герой?: [Про гетьмана І. Мазепу] // Селян. газ. – 2001. – 17, 24 серп.
54. Ідуть дівчата в поле жати: [Про сіл. госп-во в Україні у XVIII ст.] // Селян. газ. – 2001. – 16 листоп.
55. История Украины (1941-2001) / С. І. Посохов, В. В. Калініченко, А. В. Скоробогатов та ін. // Историческое образование: Программы общих курсов и метод. указания для студентов дистанц. формы обучения. – Х., 2001. – С. 276-297.
56. Кому чорне, кому біле: [Про ліквідацію Запоріж. Січі рос. військом] // Селян. газ. – 2001. – 14 груд.
57. Легендарний отаман: [Про кошового отамана Війська Запоріж. І. Сірка] // Селян. газ. – 2001. – 21 верес.
58. Ліквідація автономії України [в XVIII ст.] // Селян. газ. – 2001. – 19 жовт.
59. Не шаблею єдиною: [Про укр. культуру в XVI – XVII ст.] // Селян. газ. – 2001. – 10 серп.
60. Під Литвою і Польщею // Селян. газ. – 2001. – 13, 20 квіт.
61. Покотилися буйні голови: [Про придушення гайдамац. повстання під проводом М. Залізняка та І. Гонти рос. військами] // Селян. газ. – 2001. – 9 листоп.
62. Роль Харківського університету у становленні споживчої кооперації в Україні // Споживча кооперація: Історія, досвід, шляхи розвитку: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 26 жовт 2001 р. – Х., 2001. – С. 42-44.
63. Селянське господарство України в період непу і можливі шляхи його поступу в наш час // Аграрні реформи в Україні: Теорія, історія, політика, інформація: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 19-21 квіт. 2001 р. – Х., 2001. – С. 3-5.
64. Слово про Київську Русь // Селян. газ. – 2001. – 2, 9 берез.

65. Українські селяни у період XIV – XVI століть // Селян. газ. – 2001. – 27 квіт.
66. Факти і легенди про Сірка // Селян. газ. – 2001. – 5 жовт.
67. Хвалилися гайдамаки: [Про Коліївщину] // Селян. газ. – 2001. – 2 листоп.
68. Хто заснував Січ? // Селян. газ. – 2001. – 1 черв.
69. Хто такі гайдамаки? // Селян. газ. – 2001. – 26 жовт.
70. Чорна долина Сірка // Селян. газ. – 2001. – 28 верес.
71. Як Січ руйнували // Селян. газ. – 2001. – 7 груд.

2002

72. На межі століть: Нариси з історії ВАТ “Насінневе” – “Цукрове” [в смт Чапаєве Кегичівського району Харківської області (1991-2001 рр.)] / В. В. Калініченко, Є. П. Пугач, В. В. Олянич та ін. – Х.: Око, 2002. – 320 с.
73. А на Заході – русофіли: [Про москвофільство на західноукр. землях в другій половині XIX – на початку XX ст.] // Селян. газ. – 2002. – 30 серп.
74. Від слів до діла: [Про діяльність т-ва „Просвіта” в Галичині в другій половині XIX – на початку XX ст.] // Селян. газ. – 2002. – 20 верес.
75. Від українофільства до соціалізму?: [Про укр. нац.-визвол. рух в другій половині XIX – на початку XX ст.] // Селян. газ. – 2002. – 2 серп.
76. Волі – більше, землі – менше: [Про селян. реформу 1861 р.] // Селян. газ. – 2002. – 7 черв.

77. Голодомор-33 – „спонсор” індустріалізації // Слобід. край. – 2002. – 5 жовт.
78. Дихання революції: [Про ситуацію в Україні напередодні 1917 р.] // Селян. газ. – 2002. – 1 листоп.
79. Європейський скандал: [Про арешт і вислання з Галичини рос. окупац. владою митрополита А. Шептицького в 1914 р.] // Селян. газ. – 2002. – 25 жовт.
80. Жовтень 1917-го і Україна // Селян. газ. – 2002. – 22 листоп.
81. З гетьманом не краще: [Про ліквідацію Центр. Ради і гетьман. державу П. Скоропадського] // Селян. газ. – 2002. – 13 груд.
82. З козаків у рекрути: [Про ситуацію в Україні наприкінці XVIII ст.] // Селян. газ. – 2002. – 15 лют.
83. Загрузли в землю, земляки?: [Про традиц. селян. менталітет українців наприкінці XIX – на початку XX ст.] // Селян. газ. – 2002. – 12 лип.
84. Західне українофільство // Селян. газ. – 2002. – 13 верес.
85. Звідки взявся Донбас? // Селян. газ. – 2002. – 28 черв.
86. Інтервенція зі сходу: [Про війну більшовиц. Росії проти УНР у грудні 1917 – квітні 1918 р.] // Селян. газ. – 2002. – 29, 8 груд.
87. Іскра з попелища: [Про укр. нац. відродження наприкінці XVIII – на початку XIX ст.] // Селян. газ. – 2002. – 22 лют.
88. Катерина в Україні: [Про політику цариці Катерини II] // Селян. газ. – 2002. – 4 січ.
89. Київська козаччина і кріпацтво // Селян. газ. – 2002. – 17 трав.
90. На порозі століть: [Про укр. культуру наприкінці XVIII – на початку XIX ст.] // Селян. газ. – 2002. – 11 січ.

91. На шляху до УНР: [Про укр. нац.-визвол. рух в 1917 р.] // Селян. газ. – 2002. – 15 листоп.
92. Народноики в Україні // Селян. газ. – 2002. – 9 серп.
93. Національно-визвольний рух на Слобожанщині наприкінці XIX – на початку XX ст. / В. В. Калініченко, С. О. Наумов // Плав'юк М. Україна – життя моє. – К., 2002. – Т.3. – С. 680-687.
94. Не для себе щедра житниця: [Про екон. розвиток в укр. землях у другій половині XIX – на початку XX ст.] // Селян. газ. – 2002. – 21 черв.
95. Пам'яті видатного українського вченого Івана Климентійовича Рибалки (1919-2001) // Вісн. Харк. нац. ун-ту. – 2002. – С. 352-353.
96. Переддень революції і реформ: [Про Кирило-Мефодіївське т-во] // Селян. газ. – 2002. – 3 трав.
97. Переддень реформи: [Про укр. село напередодні століпін. аграр. реформи] // Селян. газ. – 2002. – 4 жовт.
98. Перша світова і Україна: Вікно в історію // Селян. газета. – Харків. – 2002. – 18 жовт.
99. Під Габсбургами не краще: [Про становище в західноукр. землях наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст.] // Селян. газ. – 2002. – 15 берез.
100. Повстання проти гетьмана: [Про виступ Директорії проти П. Скоропадського в 1918 р.] // Селян. газ. – 2002. – 20 груд.
101. Попереду – нацменшини?: [Про єврейську меншину в Україні наприкінці XIX – на початку XX ст.] // Селян. газ. – 2002. – 19 лип.
102. Провісник сім'ї вольної: [Про Т. Шевченка] // Селян. газ. – 2002. – 5 квіт.
103. „П'яте колесо” чи реальні зміни?: [Про ліберал. реформи в 60-70-х роках XIX ст. в укр. землях] // Селян. газ. – 2002. – 14 черв.
104. Розчахнута між імперіями: [Про Україну кінця XVIII – початку XX ст.] // Селян. газ. – 2002. – 8 лют.
105. Російська „Ірландія”: [Про індустріалізацію в Україні в другій половині XIX – на початку XX ст.] // Селян. газ. – 2002. – 5 лип.
106. Руська Рада – дебют українців: [Про революцію 1848 р. на західноукр. землях] // Селян. газ. – 2002. – 10 трав.
107. „Руська трійця” в Галичині: [Про початок укр. нац. відродження] // Селян. газ. – 2002. – 22 берез.
108. У жарті – іронія долі: [Про початок укр. нац. відродження] // Селян. газ. – 2002. – 8 берез.
109. Хаос, анархія і розв'язка: [Про причини поразки укр. нац.-визвол. революції 1917-1920 рр.] // Селян. газ. – 2002. – 27 груд.
110. „Хіба самому написати...”: [Про вплив „Історії Русів” на світогляд Т. Шевченка] // Селян. газ. – 2002. – 26 квіт.
111. Центральна Рада // Селян. газ. – 2002. – 8 листоп.
112. „Чи то недоля та неволя...”: [Про Кирило-Мефодіївське т-во] // Селян. газ. – 2002. – 19 квіт.
113. Чиї сини? Яких батьків?: [Про русифікаційні процеси в Україні у XVIII ст.] // Селян. газ. – 2002. – 1 лют.

2003

114. 10 років незалежності України: Підсумки і перспективи // Культурна спадщина Слобожанщини: Збірка наук. статей за

матеріалами міжнар. наук. конф. “П’яті слобожанські читання”, присвяч. 10-річчю незалежності України. – Х., 2003. – С. 11-14.

115. Сказати правду: Жах, який ніколи не забути (до 70-річчя геноциду, влаштованого тоталітарним більшовицьким режимом для українського селянства) // Голодомор 1932-1933 рр. в Україні: До 70-річчя трагедії. – Х., 2003. – С. 3-8.

2004

116. Історія міста Харкова ХХ століття. / Б. М. Чорний, О. М. Головка, ... В. В. Калініченко та ін. – Х.: Фоліо, 2004. – 686 с.
Те саме рос. мовою. – Х.: Фоліо, 2004. – 686 с.
117. Історія України: Програма курсу. – Х.: ХДАК, 2004. – 42 с.
118. Історія України. Ч. 3. 1917-2003 рр.: Підруч. для іст. ф-тів вищих навч. закладів. / В. В. Калініченко, І. К. Рибалка. – Х.: ХНУ, 2004. – 626 с.
119. Переяславська Рада в сучасній українській історіографії // Переяславська Рада: новий погляд на проблему: Матеріали наук.-практ. конф. до 350-річчя підписання Березневих статей. – Х., 2004. – Вип. 1. – С. 4-10.
120. Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна за 200 років / С. І. Посохов, В. І. Кадєєв, ... В. В. Калініченко та ін. – Х.: Фоліо, 2004. – 750 с.
121. Харківський університет – рідному місту / С. П. Пугач, С. І. Посохов, ... В. В. Калініченко та ін. – Х.: НМЦ “СД”, 2004. – 200 с.

2005

122. Громада поземельна // Енциклопедія історії України. – К., 2005. – Т. 2. – С. 210-211.

2006

123. Історія українського селянства. Т. 2. – К.: Наук. думка, 2006. – 653 с.
124. Д. І. Багалій як історик військової справи у слобідських козацьких полках XVII-XVIII ст. / В. В. Калініченко, Д. В. Журавльов // VII Багаліївські читання в Народній Українській Академії, 7 листоп. 2006 р. – Х., 2006. – С. 46-47.
125. Витоки світогляду та політичної свідомості революційних народників в Україні 70-х рр. XIX ст. (соціально-психологічний аспект) / В. В. Калініченко, Г. П. Шабельник // Укр. іст. журнал. – 2006. – № 2. – С. 38-48.
126. Голодомор 1932-1933 рр. в Україні: Причини, перебіг і наслідки // Сторінки пам’яті: трагедія українського народу, 1932-1933 рр.: Матеріали наук.-практ. конф., 22 листоп. 2006 р. – Х., 2006. – С. 16-23.

2007

127. Історія: Тести / В. В. Калініченко, О. В. Воронянський, Б. Г. Москальов. – Х.: Парус, 2007. – 216 с.
128. Оренда землі в українському селі в роки непу // Зб. наук. праць на пошану проф. С. В. Кульчицького: (До 70-річчя з дня народж.). – К., 2007. – С. 10-30.

Кандидатські дисертації,

виконані під науковим керівництвом В. В. Калініченка

1998

129. Остапенко Д. О. Соціальне страхування промислових робітників України (середина XIX ст. – лютий 1917 р.). – Х., 1998. – 170 с.
130. Козюра І. В. Розвиток історичного краєзнавства на Полтавщині в 20-30-х рр. XX ст. – Х., 1998. – 193 с.

1999

131. Яценко Є. Ю. Голодомор 1932-1933 років на Харківщині. – Х., 1999. – 200 с.

2000

132. Олянич В. В. Розвиток цукрової промисловості на Лівобережній Україні (наприкінці XIX – на початку XX ст.). – Х., 2000. – 350 с.

2001

133. Колісник К. Е. Проведення політики українізації на Харківщині в 1923-1932 роках. – Х., 2001. – 180 с.
134. Рябокобила О. О. Розвиток історичного краєзнавства на Харківщині в 20-30-ті роки XX ст. – Х., 2001. – 164 с.

2003

135. Журавльов Д. В. Військова справа в слобідських козацьких полках у другій половині XVII – першій половині XVIII ст. – Х., 2003. – 174 с.

2004

136. Косінова Г. О. Харківський університет наприкінці XIX – на початку XX ст. – Х., 2004. – 208 с.

2005

137. Шабельник Г. П. Витоки ідеології революційних народників в Україні (60-70-ті роки XIX ст.). – Х., 2005. – 242 с.
138. Куліков В. О. Селянське господарство Харківської губернії в другій половині XIX – на початку XX ст. – Х., 2005. – 323 с.

2006

139. Горбаньов В. В. Поміщицьке господарство Харківської губернії в другій половині XIX – на початку XX ст. – Х., 2006. – 182 с.
140. Мозговський М. В. Боротьба тоталітарної системи проти діячів української науки та культури в повоєнний період (1946-1953 рр.). – Х., 2006. – 223 с.
141. Хаустова О. В. Розвиток благодійництва у Харкові у другій половині XIX – на початку XX століть. – Х., 2006. – 200 с.

2007

142. Прилуцька Л. О. Боротьба з безробіттям у Харкові в 20-х – на початку 30-х рр. XX ст. – Х., 2007. – 201 с.

143. Яценко В. Б. Інтеграція українського козацтва до соціальної структури Російської імперії. – Х., 2007. – 231 с.

Докторські дисертації,

виконані за наукового консультування В. В. Калініченка

2004

144. Волосник Ю. П. Зародження нової буржуазії та розвиток приватнопідприємницької діяльності в Україні в 1920-ті – на початку 1930-х рр. – Х., 2004. – 658 с.

2006

145. Скоробогатов А. В. Харків у роки німецької окупації (1941-1943). – Х., 2006. – 412 с.

2007

146. Наумов С. О. Регіональні структури українського політичного руху: становлення і діяльність, 90-ті рр. ХІХ – лютий 1917 р. (на матеріалі Лівобережжя). – Х., 2007. – 488 с.

ЛІТЕРАТУРА ПРО В. В. КАЛІНІЧЕНКА

147. Преподаватели исторического факультета Харьковского госуниверситета (1933-1991 гг.): Материалы к биобиблиогр. словарю /

Сост. Б. П. Зайцев, С. М. Куделко, С. И. Посохов. – Х.: ХГУ, 1992. – 49 с. – С. 17: о В. В. Калиниченко.

То же / Сост. Ю. И. Журавский, Б. П. Зайцев, С. М. Куделко // Вестн. Харьк. ун-та. – 1992. – № 363. – С. 159-176. – С. 174: о В. В. Калиниченко.

148. Біобібліографічний словник учених Харківського університету. Т. 2. Історики: У 2 ч. / Харк. нац. ун-т.; Уклад.: Б. П. Зайцев, С. И. Посохов, В. Д. Прокопова та ін. – Х.: Бізнес Інформ, 2001. – 328 с. – С. 188-190: про В. В. Калініченка.
149. Вітаємо!: [Д-ру іст. наук В. В. Калініченку присвоєно звання „Заслужений працівник рсвіти України”] // Харк. ун-т. – 2001. – 5 черв. (№ 10). – С. 1.
150. Бажан О. Г. Українські історики ХХ століття: Біобібліогр. довід. Вип.2, ч.1 / О. Г. Бажан, С. І. Білокінь, П. М. Бондарчук; НАН України. Ін-т історії України. К.; Львів, 2003. – 396 с. – (Сер. „Укр. історики”). – С. 127: про В. В. Калініченка.
151. Історичний факультет: від покоління до покоління / Харк. нац. ун-т.; Уклад.: В. М. Духопельников, С. М. Куделко. – Х., 2004. – 179 с. – С. 165-166: про В. В. Калініченка.
152. Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна за 200 років / С. І. Посохов, В. І. Кадеєв, С. О. Наумов та ін. – Х.: Фоліо, 2004. – 750 с. – Про В. В. Калініченка див. „Іменний покажчик”.

Довідкове видання

**Володимир Вікторович Калініченко –
професор Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна**

Біобібліографічний показчик

В авторській редакції
Відповідальний за випуск Наумов С. О.
Укладач Куделко С. М.
Макет обкладинки Дончик І. М.

Підписано до друку 3.09.07. Формат 60х80/16. Папір офсетний.
Друк ризографічний. Ум. друк. арк. 2,09. Обл. вид. арк. 2,25. Наклад 110 прим.
Ціна договірна.

61077, Харків, майдан Свободи, 4, ХНУ імені В. Н. Каразіна,
Видавничий центр

Надруковано ФОП „Петрова І. В.”
61144, вул. Гв. Широнінців 79-в, к. 137
Тел. 362-01-52

Свідоцтво про державну реєстрацію ВОО № 948011 від 03.01.03

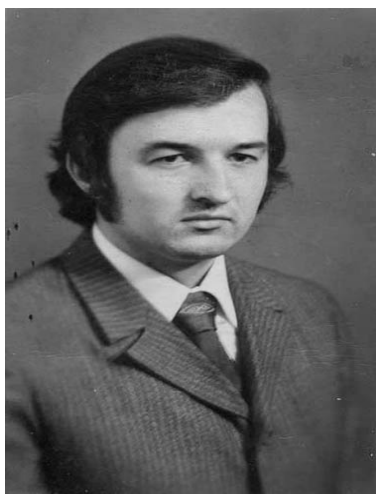
**Сім'я майбутнього професора: батько, він сам, мати (Степань,
Рівненська область, Західна Україна 5 вересня 1949 р.)**

**У колі сім'ї. Студент Львівського університету ім. І.Франка.
Червень 1969 р.**

**У лавах Радянської Армії 15 серпня 1968 р. м. Терни
Дніпропетровської обл.**

**Студент Харківського державного університету ім.
О. М. Горького. 1972 р.**

**Спеціалізована Вчена рада по захисту кандидатських дисертацій
Харківського державного університету
27 червня 1999 р.**

**7 травня 2004 р. кафедра історії України та музеєзнавства
Харківської державної академії культури (сидить посередині
завідувач кафедри проф. Калініченко В.В.).**

5 червня 2005 р. у Верховній Раді України вручення проф. Калініченку В.В. Грамоти Верховної Ради «За заслуги перед Українським народом».

У колі сім'ї 5 липня 2004 р.

На історичній батьківщині: старовинне козацьке село Остап'є Велико-Багачанського р-ну Полтавської обл. (біля хати рідної тітки Катерини Петрівни Настиченко 1 червня 2002 р.).

Жовтень 2004 р. кафедра історії України Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна (сидить посередині завідувач кафедри проф. Калініченко В.В.).